

آینه

اخبار

دولت نگذاشت فضا امنیتی شود

● **معصومه ابتکار:** ما از لحاظ قضای امنیتی اعتراضاتی داشتیم که دلایل آن مشخص است. برخی کسانی که می‌دانستند فضای کشور در معرض تهدید و آسیب است حتی سعی کردند آتش ناراضایتی مردم را علیه دولت تند کنند درحالی‌که متوجه نبودند، مردم در جهت سیاست آنها حرکت نخواهند کرد. ما معتقدیم دلیلی برای ناامیدی مردم وجود ندارد و با همه مشکلات پیش آمده، روند امیدبخشی دارد طی می‌شود و اقدامات دولت بسیار موثر بوده است… این بدان معنی نیست که مشکل و تنش در کشور وجود ندارد، چرا هست ولی در مجموع با توجه به مشکلاتی که کشور دارد، فضای کشور امنیتی نشده است. یعنی دولت اجازه نداده فضای کشور امنیتی و به اصطلاح بسته‌تر شود یا اینکه برخوردی با روزنامه‌ها و سایت‌ها صورت بگیرد. حتی با وجود فشارهای مثل فشار بر آقای جهرمی برای فیلترینگ لک‌گرام و یا فشار بر آقای رحمانی‌فضلی، دولت توانسته وضعیت را حفظ کند.

روایت‌ها

تاوان سرکوب تقاضای مصرفی

در بازار ملک چیست؟

● گروهی از صاحب‌نظران سیاست‌گذار به «سرکوب تقاضای مصرفی»، درباره تبعات حذف نقش خانه‌اولی‌ها در رونق‌بخشی به بازار مسکن هشدار دادند. اخیرا برخی مسئولان با طرح دغدغه مرتبط با کمبود عرضه مسکن، سیاست جمع‌جمن منابع و اعتبارات این بخش صرفا برای افزایش عرضه را در دستور کار قرار داده‌اند و به صراحت از کنار گذاشتن طرح تعدیل سقف تسهیلات خرید مسکن سخن گفته‌اند. بررسی صاحب‌نظران اقتصادی نشان می‌دهد تصور اینکه «افزایش قدرت خرید تقاضای مصرفی» تدثیر مستقیم بر «رونד رشد قیمت» دارد باعث غفلت از نقش مؤثر «به عامل بیرونی بازار» شده است. در این بررسی، رمز صحیح تحریک عرضه، «به رسمیت شناخته‌شدن نیاز اعتباری تقاضای مصرفی به‌خصوص خانه‌اولی‌ها» در گام اول و همچنین «هدایت تسهیلات کارآمد و در استطاعت (پس از تعدیل سقف وام‌ها متناسب با تورم ملکی) به بازار دوم معاملات» در گام دوم عنوان شده است. تسهیلات می‌تواند به بازار پیش‌خريد هدایت شود تا افزایش عرضه و تأمین مالی تقاضای مصرفی را توأمان تضمین کند. اما کم‌توجهی به بازار تسهیلات رهنی، سازنده‌ها را در حلقه آخر پروسه ساخت‌وساز - مرحله فروش - با خلا تقاضای مؤثر و رکود معاملات خرید روبه‌رو می‌کند که پیامد بعدی آن، رکود ساختمانی است.

وضعیت ایران

شکست در حیات خلوت

● خبرگزاری دولتی ایرنا در گزارشی عجیب که بامداد ۸ اسفند منتشر کرد مدعی شد هشتک #ظریف-بمان ترند نخست توییتر فارسی شده است؛ همان زمان موج انتقادی گسترده‌ای نسبت به این خبرسازی انجام شد به گونه‌ای که حتی برخی حامیان سیاسی دولت نیز نسبت به این اقدام غیرحرفه‌ای اعتراض کردند. با بالاگرفتن موج انتقادات از دروغ‌سازی مجازی برای کمپین حمایتی از ظریف، خبرگزاری دولتی ایرنا مجبور به عقب‌نشینی شد و تیتَر خبر خود را به «توجه کاربران به هشتک #ظریف-بمان» تغییر داد.

در ۱۳، ۱۲ سالی که در حوزه مطالعات قفقاز کار

می‌کنم، تجربه گرجستان واقعا از نظر سطح مبارزه با فساد، شفافیت و تحولی که آنجا اتفاق افتاده، خود را آذربایجان و قزاقستان را نمی‌توان با اتفاقی که در گرجستان افتاده مقایسه کرد. بعد از دوره فساد گسترده، بسیار سیستماتیک و نهاده‌بنده‌شده ادوارد شواردنازه در دهه ۹۰، تا سال ۲۰۰۳ که انقلاب رنگی یا انقلاب گل رز در آن کشور اتفاق افتاد و ساکاشویلی سر کار آمد، روند اصلاحات در آن کشور شروع شد و تا به امروز ادامه دارد. ساکاشویلی سال ۲۰۱۳ رفت اما روند مبارزه با فساد و شفافیت اداری در این کشور ادامه پیدا کرد. گرجستان روندی کارشناسی‌شده و عقلانی را طی کرد. گرجستان در این روند، حبس و بازداشت داشته است؛ البته در هر سه کشور قفقاز مجازات اعدام وجود ندارد.

گرجستان همسایه مستقیم ما نیست اما به‌واسطه ارمنستان و جمهوری آذربایجان با ما همسایه می‌شود و قرابت جغرافیایی، تاریخی و فرهنگی با ما دارد. از این لحاظ تجربه گرجستان، نسبت به کشورهای چوَن سووند، سنکاپور و کره‌جنوبی به ما نزدیک‌تر و ملموس‌تر است. این کشور سطح توسعه اقتصادی خیلی بالایی ندارد و از این جهت می‌تواند برای قیاس بهتر از دانمارک و کانادا باشد. روند آن هم، عبور از نظام متمرکز دولتی و دستوری به نظام بازار آزاد که در بطن خود فسادزاست، شبیه تجربه ما است. انقلاب که رخ داد، بسیاری از نهادها، مراکز بانکی و زیرساخت‌ها دولتی شدند و در اجرای [تفسیر] اصل ۴۴ که قرار شد خصوصی بشویم، متأسفانه فساد اقتصادی در دل این واگذاری‌ها و خصوصی‌سازی‌ها رخ داد. روند کلی گذار اقتصاد سوسیالیستی گرجستان در دهه ۹۰ به اقتصاد بازار آزاد در دوره ساکاشاویلی شبیه تجربه ماست. مقطع زمانی مبارزه با فساد در این کشور نیز به ۲۰۰۳ تا الان مربوط است نه به یک دوره بعید. در سطوح سیاست‌گذاری، تصمیم‌گیری و اجرایی نیز به جز ۱۰ درصد تفاوت که به ارزش‌های اروپایی و روابط گرجستان با اتحادیه اروپا برمی‌گردد، به نظر من ۹۰ درصد آنها در ایران قابل اجرا است.

بدبینی مردم در سال‌های اول مبارزه با فساد

وضعیت شاخص ادراک فساد در ایران، یعنی آن می‌زانی که ما احساس فساد می‌کنیم، چیزی نیست که از آن بی‌اطلاع باشیم. مطالبه‌ای را که در سطح ملی می‌دانند. چیزی که در مطالعه میدانی برای من خیلی جالب بود، عدم باورپذیری مردم گرجستان به مبارزه با فساد، در سال‌های اول بود. این موضوع خود را در شاخص ادراک فساد نشان می‌دهد. در یک سالی که درگیر این پروژه بودم، در هر جمعی از آشنا و همکار و دوستی که صحبت کردم، به من می‌گفتند «آقا فساد که درست نمی‌شود»، «این طرح‌ها که اجرا نمی‌شود» و… عین چنین باور و بدبینی به مبارزه با فساد را آنها هم داشتند. در شاخص ادراک فساد هر قدر به ۱۰ نزدیک‌تر می‌شود، بهتر می‌شود. ببینید سال ۹۹ این شاخص ۲٫۳ بوده، سال ۲۰۰۳ که مقطع وقوع انقلاب رنگی و شروع این روند است، شاخص ۱٫۸. در بدترین وضعیت است. سال‌های ۲۰۰۴، ۲۰۰۵ که مبارزه با فساد شروع شده بود، فقط در یک کشور با چهار میلیون جمعیت، ۱۲ هزار پلیس برای چند هفته بازداشت شدند، چندین قاضی و دادستان بازداشت شده بودند؛ باز هم شاخص فساد بین دو تا ۴ بوده، از سال ۲۰۰۶ به این طرف است که

سیاست

نشست «مبارزه با فساد و ایجاد شفافیت اداری در گرجستان» در مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست‌جمهوری برگزار شد

گرجستان چگونه با فساد مبارزه کرد

همکارانشبه‌های ساختمان‌های اداری در گرجستان نمایان است از شفافیت

حسین جلالی

به تعبیر سختران نشست، در سطح ملی و حاکمیتی «فساد» ذهن همه ایرانی‌ها را مشغول کرده است. عده‌ای آن را «سیستماتیک» می‌نامند و گروهی هم اصرار دارند که «سیستماتیک» نیست. دیروز مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست‌جمهوری، میزبان نشست «مبارزه با فساد و ایجاد شفافیت اداری در گرجستان و انتقال تجربیات به ایران» بود. نشست برای عموم آزاد بود اما اغلب حاضران از بخش‌ها و سازمان‌های مرتبط حضور پیدا کرده بودند. این نشست برای ارائه یافته‌های میدانی «ولی کوزه‌گر کالجی»، پژوهشگر حوزه قفقاز و آسیای میانه ترتیب داده شده بود. مجری برنامه ابتدا از لزوم استفاده از تجارب جهانی در مقابله و مبارزه با فساد گفت و برهمین‌اساس توضیح داد که مرکز بررسی‌های استراتژیک در یک سال گذشته بررسی تجربه دو کشور را در دستور کار قرار داده است: گرجستان و هند در دوره مودی. به‌این‌ترتیب نوبت به کالجی رسید تا به‌عنوان محقق حوزه قفقاز که فرصت یافته بود از نزدیک نیز این کشور را مورد مطالعه قرار دهد، یافته‌های خود را ارائه دهد. گرجستان در سال‌های اخیر توانسته توجه بسیاری از دانشجویان اقتصاد، علوم سیاسی و روابط بین‌الملل را به خود جلب کند و آرام‌آرام خود را به‌عنوان یک الگوی موفق معرفی کند. همین امر است که باعث شده بازخوانی تجربه این کشور در مبارزه با فساد جذابیت خاصی برای ایرانیان داشته باشد. بعد از ارائه اصلی نشست، حاضران نقطه نظرات خود را مطرح کردند. برخی نقد کردند، برخی سؤال پرسیدند و البته مثل همه‌جا بعضی فقط وقت جلسه را گرفتند. در میان نقدها و سؤالات نکات قابل‌توجهی مطرح شد: از جمله اینکه قفقاز پژوه دیگری، روایت کالجی از اصلاحات گرجستان را کامل ندانست و از شکتجه‌ها شدیدی که در پشت صحنه جریان داشت، شاهد آورد. یکی دیگر از حاضران دست برنقته بودن اقتصاد ایران گذاشت و چند نفر دیگر از «اراده» لازم برای اصلاحات گفتند. البته سخنران در انتها توضیح داد که پژوهش او چیزی بالغ بر ۱۸۰ صفحه است و در آینده‌ای نزدیک تمام آن منتشر خواهد شد. مجری برنامه در انتها به شوخی گفت: «اگر مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست‌جمهوری به فساد نبفتد، گزارش کامل این پژوهش تا قبل از پایان سال منتشر خواهد شد». ولی کوزه‌گر کالجی با تشکر از مسئولانی که در انجام این بررسی به او یاری رسانده بودند، صحبت‌های خود را آغاز کرد. در ادامه بخش مفصلی از ارائه انجام‌شده را از پیش‌رو می‌گذرانید.

همبستگی و رابطه معناداری بین سطح مبارزه با فساد و سرمایه‌گذاری و رونق اقتصادی وجود دارد. نرخ تورم را ببینید. دوره شوراندازه تورم بسیار بالا است؛ اما از ۲۰۰۳ به بعد تورم همین‌طور رشد می‌کند تا سال ۲۰۱۶ که ۶٫۸ می‌رسد.

صندوق‌انله‌ای

جایگاه گرجستان در شاخص فساد از کشور ۱۳۰ تا ۱۴۰ در دوره ادوارد شوراندازه به کشور ۴۰ تا ۴۴ در همین اواخر تبدیل شده است. این ۴۰ کشور دیگر مثل رتبه‌های برتر کنکور هستند. از این به بعد دیگر رقابت سنگین است؛ اما جهش صد‌کشوری در International transparency نشان می‌دهد که اتفاق مهمی در این کشور افتاده است. از این نکته برای داخل وام بگیریم. ما نباید انتظار داشته باشیم که اگر الان برخوردی با فساد می‌کنیم، همین الان جامعه همراهمی و باور کند و شاخص ادراک فساد در ایران بهتر شود. این غیرواقع‌بینانه است. باید مقداری صوری به خرج داد. به همان می‌زانی که مبارزه با فساد در گرجستان رشد پیدا کرد و شاخص ادراک فساد بهبود یافت، به همان میزان هم می‌بینیم که شاخص‌های توسعه اقتصادی در این کشور بالا آمده است. این نشان می‌دهد که چه

اینها می‌فرستاد و می‌گفت شما اعلام نظر کنید؛ گزارش‌ی که شهرداری یا فلان نهاد داده، چه نسبتی با مطالعات شما دارد؟ یعنی نهاد‌های غیردولتی کاملاً درگیر، هم خود شورای مقابله با فساد هستند و هم درگیر هیئت ارزیابی. این نهادها دکوری نیستند. صریح عرض کنم که این نهادها زینت‌المجالس نیستند. ترکیب خود شورا هم می‌تواند نکات جالبی برای ما داشته باشد. شورای مبارزه با فساد زیر نظر وزارت دادگستری و رئیس آن وزیر دادگستری است. از بخش دولتی و اجرایی بانک مرکزی، وزارت اقتصاد، کمیسیون مرکزی انتخابات و وزارت کشور (در بحث فساد سیاسی و پول‌های کثیف در انتخابات) عضو این شورا هستند. از بخش پارلمانی، کمیته حقوقی، قضائی عضو این شورا‌ست. در بخش قضائی و انتظامی، دادگستری و دیوان‌عالی بازرسی هم عضو این شورا‌ست. یک‌سری نهاد‌های خارجی و مؤسسات بین‌المللی و نهاد‌های غیردولتی نیز مانند International transparency و کانون وکلای گرجستان نیز عضو این شورا هستند. بر حضور نهاد‌های غیردولتی خیلی تاکید داشتند، به این خاطر که گزارش‌های دولتی یک‌کاسه نشود و جایی باشد که جلوی زدوبندهای احتمالی بین نهاد‌های دولتی را بگیرد. بر این نکته هم خیلی تاکید داشتند که اگر مجموعه یا فردی در طول آماده‌شدن گزارش‌های فساد - یا همان اصل سوت‌زنی- روی نهاد‌های غیردولتی و کارندهای مایند‌ست یا پایینی فشار بیاورد یا زنگی بزند، در جلسات شورا مطرح می‌شود و در گزارش‌های نظارت و ارزیابی می‌آید و منتشر می‌شود؛ آن فرد می‌خواهد نماینده مجلس یا مقام اجرایی باشد.

اصلاحات ساختاری: دولت باید کوچک شود

حدا از این بحث‌ها به چند نقطه عطف دیگر تیتروار اشاره می‌کنم. ببینید اقدامات فقط سلیبی نبود که بگیرند و ببینند و بازداشت کنند. سلبی و ایجابی در کنار هم بود. به موازات بازداشت و برکناری، دست به اصلاح ساختار و قوانین در بخش‌های مختلف زدند. اولین کاری که کردند، دولت را کوچک کردند. کابینه از ۲۱،۲۰ وزارتخانه، رسید به ۱۱ وزارتخانه. این یک فرقی با ما دارد و آن این است که ما در ظاهر وزارتخانه‌ها را ادغام می‌کنیم، اما سهم دولت در اقتصاد کم نمی‌شود؛ یعنی ظاهر آن کوچک می‌شود، اما باطن آن همچنان بزرگ است. تاکید زیادی داشتند که دولت بزرگ متهم اصلی فساد است.

آنها در این سال‌ها شش وزارتخانه کم کردند. ۶۰ درصد از نیروهای وزارتخانه‌ها کاهش پیدا کرد. سهم هزینه‌های دولتی در تولید ناخالص داخلی به زیر چهار درصد رسیده است. وزیر اقتصاد سابق و معمار اصلاحات اقتصادی گرجستان در دوره ساکاشویلی این جمله را گفت: «همه‌چیز ما فروشی است، جز اعتماد ما». در ادامه جلسه یکی از حاضران جمله صحیح را این‌طور دانست: «همه‌چیز فروشی است جز وجدان ما!». این واگذاری شرکت‌های دولتی بود. الان در گرجستان به‌جز بانک مرکزی هیچ بانک دولتی‌ای وجود ندارد. تمام زیرساخت‌ها و شرکت‌های بزرگ دولتی واگذار شده است. صراحتاً در جلسات به ما می‌گفتند که ما با یک اقتصاد دولتی بزرگ نمی‌توانیم در مقابله با فساد به جایی برسیم؛ آب، راه‌آهن، مخابرات، گاز، هتل و بیمارستان‌ها همه واگذار شدند. به همین خاطر گرجستان در گزارش بنیاد هرنیتج، در زمینه آزادسازی اقتصادی، از ۱۰۷ کشور جایگاه ۲۲ را در سال ۲۰۱۵ به خود اختصاص داد. این یکی از موضوعاتی است که ما در داخل به آن گرفتار هستیم.

نکته بعد آنکه در زمینه فساد تنها طرف عرضه را نگاه نکردند و سمت تقاضا را هم مدنظر قرار دادند؛

یعنی اصلاح نظام پرداخت، بر حذف رانت‌های اطلاعاتی خیلی تاکید داشتند، مخصوصاً در بخش مناقصات بخش عمومی که همه را الکترونیکی کردند. در حوزه فساد سیاسی، دست به شفاف‌سازی منابع مالی عیان از حزب سیاسی و رقابت‌های انتخاباتی زدند. الان بحث لایحه نظام انتخاباتی مطرح است و این موضوع به درد این هم می‌خورد. هر کسی که کاندیدا می‌شود باید یک حساب زیرنظر دادستان ایجاد کند و تمام هزینه‌های انتخاباتی و تمام کمک‌ها به آن حساب ریخته شود. الان یکی از مشکلاتی که برای ترامپ پیش آمده، همین بحث ورودی و خروجی انتخابات باید زیرنظر دادستان مشخص باشد. کاهش تصدی دولت بر رسانه‌ها کار دیگری بود که انجام دادند. در این ۱۵ سال رسانه‌های خصوصی و اینترنتی خود را واقعا در بحث مبارزه با فساد پای کار آوردند. به اصلاحات در نظام بانکی هم که اشاره کردم، بانک‌های گرجستان درعین‌حال که خصوصی شدند، بین‌المللی هم شدند. اروپایی‌ها، آمریکایی‌ها و حتی ژاپنی‌ها در بانک سهام‌دار شدند و اینها خود را به بانک جهانی پیوند زده است و سطح استانداردهای بانکی آنها را ارتقا داده است. سیاست چندرنخی ارز را حذف کردند و سیاست تک‌رنخی ارز را بر پیش گرفتند.

این یکی از مشکلات فساد ما در ایران است. اصلاح نظام مالیاتی نیز کار دیگری بود که انجام دادند و از ۲۲ نوع مالیات، آن را به شش نوع مالیات کاهش دادند. در زمینه سهولت پرداخت مالیات نیز تمام فرایند را الکترونیکی کردند. عامل انسانی را حذف کردند و جلوی فساد مالیاتی را گرفتند. رتبه جهانی سهولت پرداخت مالیات گرجستان را ببینید: از رتبه ۱۰۴ در سال ۲۰۰۶ به رتبه ۲۲ رسیده‌اند. در زمینه اصلاح تعرفه‌های گمرکی، مدیرکل گمرک گرجستان برای من تعریف می‌کرد که ترجیحی کانتینر از تمام مرزهای گرجستان به زیر ۳۰ دقیقه رسیده است. آنلاین روی تلویزیون به من نشان می‌داد که در هر مرزی اگر یک تیش از ۳۰ دقیقه طول بدهد، از اینجا توبیخ می‌شود؛ یعنی کل فرایند بازرسی، پلمب و صدور بارنامه زیر ۳۰ دقیقه زمان می‌برد.

ادامه در صفحه۱۵

روزنه

شورای وحدت با گعده بزرگان؟

● **شرق:** شورایی که نه اعضایش دقیقاً مشخص است، نه زمان برگزاری جلساتش و نه محتوای جلسات؛ چند وقتی است که دوباره نام یک ائتلاف جدید اصولگرایی بر سر زبان‌ها افتاده است و هرازگاهی اخباری ضدونقیض از آن منتشر می‌شود. خودشان می‌گویند سازوکار این شورا ربطی به انتخابات ندارد و بحث‌های انتخاباتی در آن نمی‌شود، بلکه برای هم‌گرایی اصولگرایان تشکیل شده است؛ بااین‌حال هیچ‌وقت دقیقاً نمی‌گویند دستور جلسات این شورا چیست و تاکنون به چه نتایجی رسیده‌اند. محمدرضا باهنر که گویا پای ثابت این جلسات است، دلیل محرمانه‌ماندن جزئیات و البته گسترده‌نشدن طیف حاضران در این جلسات را برگزاری ملاقات‌ها در سطوح عالی جریان اصولگرایی اعلام کرده است.

به نظر می‌رسد این شورا بیشتر یک گعده میان برخی چهره‌های اصولگرایی است تا شورایی دموکراتیک و متشکل از همه جریان‌های جناح اصولگرا؛ تاجایی‌که برخی نام آن را شورای وحدت حدادعادل و دوستان گذاشته‌اند؛ همان‌طور که شورای ائتلاف اصولگرایان در چهار سال قبل نیز به نام حدادعادل رقبم خورود. به‌تازگی اعلام شده حدادعادل رئیس این شورا شده است؛ بااین‌حال مهدی چمران، نایب‌رئیس جبهه مردمی نیروهای انقلاب که عضو همین شورایی وحدت نیز هست، به نامه‌نیوز گفته است اخبار منتشرشده مبنی بر تعیین رئیس برای این شورا دقیق نیست و اصلاً چنین بحثی در شورای وحدت مطرح نشده است.

او ساختار شورای وحدت و نیروهای انقلاب را بر مبنای «شور» دانسته و گفته: این شورا، ریاستی نیست، بلکه یک سری افراد دورهم جمع شده‌اند و بحث و برنامه‌ریزی می‌کنند. «لاا ممکن است در هر جلسه، یک نفر مدیریت بحث‌ها را بر عهده داشته باشد؛ اما به معنای ریاست کلی شورا نیست؛» اما به نظر می‌رسد صحبت‌های چمران چندان قرین با واقعیت نباشد و حدادعادل صحنه‌گردان اصلی این شورا‌ست؛ چراکه زهره ال‌هیان، عضو شورای مردمکریز، در همان ابتدا که عضو تشکیل شورای وحدت رسانه‌ای شده بود، گفت از ساختار دقیق آن اطلاع ندارد و باید از غلامعلی حدادعادل دراین‌باره سؤال کرد.

می‌گویند در این‌شورا چهره‌هایی مانند محسن رضایی، سعید جلیلی، محمدباقر قالیباف، محمدرضا باهنر و غلامعلی حدادعادل حضور دارند و علیرضا زاکانی نیز بازاری اجرایی آن است.

همان‌اویل که خبر وجود چنین شورایی رسانه‌ای شده بود، بسیاری از چهره‌های بدنه جریان اصولگرایی از وجود آن ابراز بی‌اطلاعی می‌کردند. امیررضا واعظ‌آشتیانی همان زمان گفته بود شورای وحدت سرنوشتی بهتر از جمن نخواهد داشت؛ چون هم طیف فکری گسترده‌ای در میان اصولگرایان وجود دارد و هم نگاه سهم‌خواهی مانع از وحدت می‌شود. به‌تازگی نیز اعلام شده برگزاری جلسات این شورا متوقف شده است. درحالی‌که ادعا شده نمایندگان ۲۴ شکل و حزب اصولگرا در این شور حضور دارند؛ اما به نظر می‌رسد در واقعیت چنین نیست، حمیدرضا آقا‌ی جلیلی شورای مرکزی حزب مؤتلفه، گویا اطلاعات کاملی از وضعیت این شورا ندارد؛ چراکه اخیراً گفته بود: «نشیدم در آذر جلسات برگزار شده باشد، ولی پیش از این طبق روال معمول جلسات برگزار می‌شد».

مشخص است اصولگرایان همچنان تمایل دارند غیرشفاف و گعده‌وار پیش بروند؛ تاجایی‌که چندی پیش خبری در رسانه‌ها منتشر شد مبنی بر اینکه آقایان قالیباف و جلیلی در جلسات وحدت شرکت نمی‌کنند. بلافاصله این خبر از سمت نزدیکان آقای قالیباف تکذیب شد؛ اما درباره آقای جلیلی هیچ‌کس درصدد تکذیب برنیامد. وقتی درباره چرایی آن از ترقی سؤال شد، گفت: اطلاعی ندارم که آقای جلیلی می‌رود یا نمی‌رود. پاسخ ترقی از دو منظر شایان تحلیل است؛ یکی اینکه آنها نمی‌خواهند هیچ اطلاعاتی از وضعیت درونی این شورا به بیرون درز کند و منظر دوم این است که شاید مؤتلفه چندان حضور پررنگی در این شورا ندارد.

برخی اصولگرایان معتقدند شورای وحدت کیسی ناشیانه و البته غیردموکراتیک‌تری از شورایی عالی سیاست‌گذاری اصلاح‌طلبان است.